

از سرگیری واردات روزانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز از ترکمنستان پس از ۷ سال

ایران نقش اول گاز منطقه

واردات گاز از شمال ضمن کاهش ناترازی انرژی کشور، موقعیت صادراتی ایران را تقویت می‌کند

رضا زرنوشه
 روزنامه‌نگار اقتصادی

ایران کشوری دارای منابع طبیعی فراوان از جمله نفت و گاز است و بازیگر مهمی در بازار جهانی بوده است. با این وجود به دلیل تمرکز بیش از اندازه بر تجارت و صادرات نفت خام (به دلیل آسان بودن و عدم احتیاج به ایجاد زیرساخت) از ظرفیت‌های تجارت گاز آنتور که باید و شاید استفاده نشده است. با تشدید تحریم‌های غرب علیه ایران و پیدایش نفت شیل، نقش آفرینی کشورمان در بازار انرژی محدود شده است.

همین موضوع گویای لزوم بازطراحی مسیر تجارت انرژی کشورمان با به‌روز کردن سیاست‌های تجاری و فنی است. پس از اتفاقات اوکراین، روسیه به دنبال افزایش تعاملات در این زمینه با ایران بود و بهترین مسیر برای انتقال گاز مازاد روسیه به اقتصادهای بزرگ جهان در آینده نظیر هند، مسیر امن و مهم ایران است. ایران می‌تواند از ۳ مسیر گاز روسیه را دریافت کند؛ مسیر اول، مسیر روسیه - ترکمنستان - ایران است، مسیر دوم، مسیر مستقیم از روسیه به ایران از طریق خط لوله‌ای جدید در دریای خزر است که در حال پیشرفت

جدی است و مسیر سوم از بخش غربی دریای خزر و کشورهای آذربایجان یا ارمنستان است. با این وجود، خود ترکمنستان نیز بازیگر مهمی در زمینه گاز است و هم‌اکنون با این کشور و واردات گاز از این کشور نیز علاوه بر تامین بخشی از نیاز داخل، موجب تقویت همکاری‌ها و امکان ایجاد یک ظرفیت بزرگ سیاسی برای کشور خواهد شد که یک طرح بزرگ برد - برد و به نفع همه طرف‌هاست.

این اتفاق پس از ۷ سال در حال روی دادن است و روزانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز به کشورمان وارد خواهد شد. از همین رو یکی از عوامل کلیدی که به اهمیت روزافزون ایران در بخش انرژی کمک خواهد کرد، واردات گاز روسیه از همسایگان شمالی بویژه ترکمنستان است که برای صادرات مجدد یا رفع عدم تعادل‌های موقت است.

اهمیت واردات گاز برای صادرات مجدد و رفع عدم تعادل موقت در ایران قابل چشم‌پوشی نیست. تولید گاز طبیعی ایران در سال‌های اخیر به طور پیوسته در حال افزایش بوده ولی با این وجود به دلیل مصرف بالای

ایران با داشتن خطوط لوله به طول بیش از ۴ هزار کیلومتر، متنوع‌ترین خطوط لوله را دارد و همین موضوع سبب شده است کشورمان از هر منطقه امکان واردات گاز و همچنین با استفاده از منابع متعدد گازی در جنوب کشور، امکان بازتوزیع گاز در هر نقطه از مرزهای کشور برای بازصادرات گاز را داشته باشد

بخش داخلی، امکان صادرات به کشورهای همسایه به طور جدی مهیا نشده است و تقاضای داخلی ایران برای گاز نیز همواره رو به افزایش بوده و حتی در سال‌های اخیر به صورت مقطعی دچار ناترازی و کمبود موقت گاز در کشور شدیم. در چنین شرایطی، واردات گاز از کشورهای شمالی می‌تواند به رفع عدم تعادل و تضمین عرضه ثابت گاز برای مصرف داخلی کشورمان کمک کند.

همچنین می‌توان از واردات گاز برای صادرات مجدد به کشورهای همسایه نیز استفاده کرد که می‌تواند درآمد قابل توجهی برای ایران به همراه داشته باشد. ایران با خرید گاز به قیمت مناسب از کشور ترکمنستان علاوه بر اینکه نیاز بخش مهمی از مردم و صنایع در شمال کشور را تامین خواهد کرد، این امکان را دارد که گاز مازاد ایجاد شده را به کشورهای نظیر ترکیه یا عراق صادر کند و از همین رو قراردادهای جدید برای توسعه صادرات به کشورهای همسایه به امضا برساند. افزایش تبادل گاز با کشورهای همسایه همچنین به ارتقای همکاری و ثبات منطقه‌ای،

بهبود روابط اقتصادی و افزایش امنیت انرژی کشورهای درگیر در این زمینه کمک می‌کند. اهمیت بسیار بالای ایران از نظر ژئوپلیتیکی جهت ترانزیت انرژی از شمال به جنوب را نمی‌توان نادیده گرفت. ایران در موقعیت استراتژیک قرار دارد و مسیر ترانزیت مهمی برای انرژی بویژه گاز طبیعی از شمال به جنوب است. ایران توانسته است از موقعیت استراتژیک خود برای تثبیت خود به عنوان یک بازیگر اصلی در بازارهای جهانی انرژی استفاده کند. افزایش مبادلات گازی با کشورهای همسایه موقعیت استراتژیک ایران را بیش از پیش ارتقا داده و به توسعه همکاری‌ها و ثبات منطقه‌ای کمک کرده است.

افزایش تبادل گاز با کشورهای همسایه همچنین به استفاده از زیرساخت‌های انرژی ایران کمک خواهد کرد. ایران با داشتن خطوط لوله به طول بیش از ۴ هزار کیلومتر متنوع‌ترین خطوط لوله را دارد و همین موضوع سبب شده است کشورمان از هر منطقه امکان واردات گاز و همچنین با استفاده از منابع متعدد گازی در جنوب کشور، امکان بازتوزیع گاز در هر نقطه از مرزهای کشور برای بازصادرات گاز را داشته باشد.

همه این عوامل نشان از اهمیت تعاملات گازی ایران با کشورهای شمالی دارد. هر نوع تعاملی از جمله سوآپ با واردات گاز ترکمنستان و روسیه از طریق ایران به نفع همه طرفین خواهد بود.

در این باره با ۲ تن از نمایندگان کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی پیرامون اهمیت قرارداد واردات گاز و نقش فعال ایران در بازار تجارت گاز غرب و جنوب آسیا گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

عضو هیات‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

ایران می‌تواند کریدور ترانزیت انرژی در منطقه غرب و جنوب آسیا شود

عبدالعلی رحیمی‌مظفری، عضو هیات رئیسه کمیسیون انرژی درباره لزوم افزایش تعاملات گازی بین ایران و کشورهای منطقه در جهت مقابله هدفمند با تحریم‌های آمریکا گفت: تحریم بزرگ‌ترین تهدید علیه تجارت انرژی ما بوده که آمریکا از آن علیه ما استفاده کرده است و باید تمام تلاش‌مان برای رفع این تحریم‌ها باشد. یکی از مواردی که می‌تواند اثرگذاری ما را در حوزه انرژی با توجه به جایگاهی که هم از لحاظ نفت و گاز در خاورمیانه و هم در کل دنیا داریم حفظ کند، بحث تجارت گاز و تبدیل شدن به هاب انرژی است.

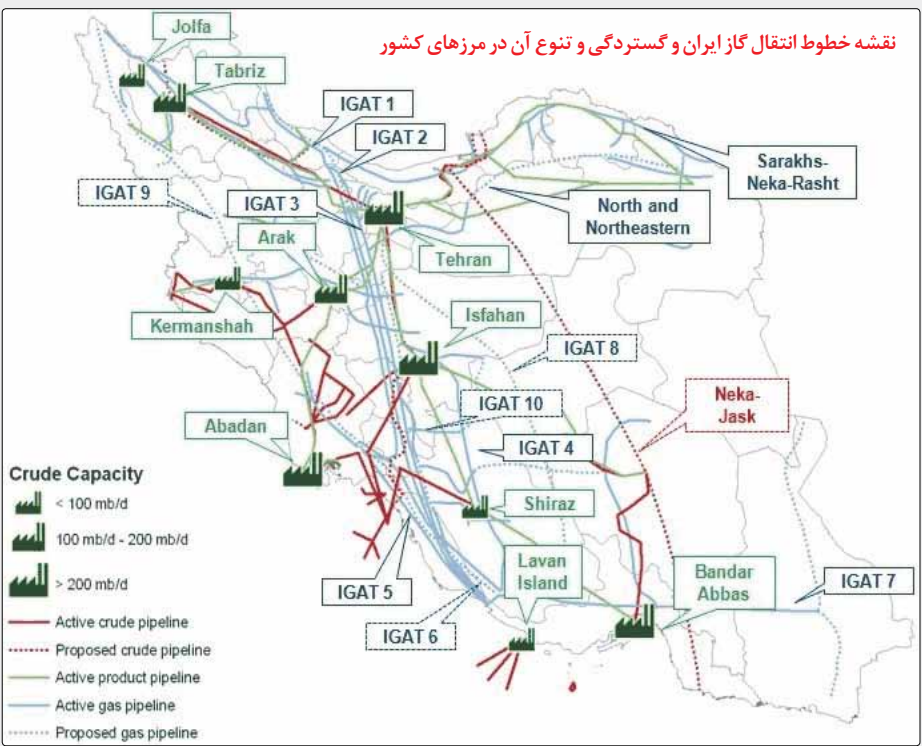
عضو هیات‌رئیس کمیسیون انرژی به «وطن امروز» گفت: کاری که ایران و بویژه دولت سیزدهم باید در این زمینه انجام دهد، این است که با کشورهای همسایه خود نظیر روسیه و ترکمنستان که دارای منابع غنی و مازاد نفت هستند قراردادهای جدیدی در زمینه واردات یا سوآپ گاز داشته باشیم. این قراردادهای می‌تواند هم به صورت مستقیم و هم غیرمستقیم برای ما درآمدزایی داشته باشد. اهمیت به کارگیری سیاست سوآپ یا خرید گاز کشورهای شمالی توسط ایران این است که می‌تواند ما را به کشور هاب انرژی تبدیل کند و طبیعتاً سرمایه‌گذاران بیشتری از ما استقبال می‌کنند و خودبه‌خود دیوار تحریم‌ها نیز شکسته می‌شود.

رحیمی‌مظفری در رابطه با اهمیت قرارداد اخیر ایران در زمینه واردات گاز از ترکمنستان و قدم مهم دولت در زمینه رفع ناترازی کشور افزود: امضای قرارداد واردات گاز بین ایران و ترکمنستان، موفقیت جدیدی برای دولت در زمینه‌های سیاسی و دیپلماتی است که ۲ کشور ایران و ترکمنستان را بیشتر از قبل به هم وابسته خواهد کرد و این مهم در ابعاد مختلف اقتصادی و وابستگی‌های آینده ۲ کشور بسیار مهم و اثرگذار است.

ایران از ۲ محل رفع ناترازی گاز داخل یا بازصادرات گاز وارداتی می‌تواند منافع اقتصادی از این قرارداد کسب کند و این قرارداد و اشتی ۲ طرف پس از دوران سخت در دولت قبل، قدم بزرگی جهت بازگشت ایران به جایگاه مهم انرژی خود در منطقه و جهان است.

وی در پایان اظهار کرد: تجارت انرژی ایران پیش از این تنها مبتنی بر نفت خام بود و از این نظر تحریم‌پذیر بود اما با تنوع‌بخشی به تجارت انرژی و ورود به بازارهای جدید انرژی از جمله گاز به عنوان منبع سوخت پاک و با ارزش حرارتی بالا، می‌توانیم نقش مهمی را در تجارت انرژی منطقه و بین‌الملل ایفا کنیم.

بیان این نکته ضروری است که تجارت انرژی تنها تولید یا صادرات نفت خام و مشتقات نفتی و گاز نیست، بلکه ما به عنوان یک کشور با شرایط جغرافیایی و ژئوپلیتیکی بی‌نظیر، می‌توانیم مسیرهای اصلی کریدور ترانزیت انرژی را در دست بگیریم که از این نظر نیز قرارداد واردات گاز از ترکمنستان بسیار مناسب است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

ایران با گاز شمال، هاب گاز منطقه می‌شود

به این دلیل دارای اهمیت است که ما می‌توانیم گاز ترکمنستان و حتی روسیه را بگیریم و به سایر کشورهای منطقه صادر کنیم. حتی در فصل زمستان که با کمبود گاز روبه‌رو هستیم، واردات گاز از ترکمنستان می‌تواند به حل این مشکل نیز کمک کند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: در زمستان‌ها به دلیل اینکه باید گاز را از جنوب به شمال کشور که حدود ۱۰۰۰ کیلومتر است منتقل کنیم، با افت فشار جدی مواجه می‌شویم و منطقی نیست که این حجم از مسافت برای انتقال گاز طی شود. هر چقدر خطوط انتقال گاز طولانی‌تر باشد، قطعاً هدررفت گاز بالاتر خواهد بود و هزینه و زمان بیشتری باید برای این انتقال بپردازیم.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی افزود: علاوه بر این در مسیر انتقال گاز از جنوب به شمال به میزان زیادی با تلفات گاز هم روبه‌رو خواهیم شد، به عبارتی گازی که برای تولید آن هزینه زیادی صرف شده است را به این وسیله از دست می‌دهیم.

نماینده مجلس یازدهم در ادامه خاطرنشان کرد: برای انتقال این گاز به شمال کشور باید از کمپرسورهای خیلی قوی استفاده کنیم که هزینه زیادی دارد. علاوه بر این نگهداری و بهره‌برداری از این سیستم طولانی انتقال گاز خیلی سخت و زمانبر است و اگر در طول مسیر انتقال اتفاقی برای خطوط انتقال گاز بیفتد یا بحران در شمال کشور مواجه خواهیم شد، در صورتی که اگر گاز را از ترکمنستان به کشور وارد کنیم، هر اتفاقی هم که در این مسیر بیفتد یا بحران مواجه نخواهیم شد.

به گفته محمدنژاد، واردات گاز از ترکمنستان باعث می‌شود منابع درآمدی ما متنوع شود و حتی وابستگی ما به کشورهای متخاصم با این نوع قراردادها کاهش می‌یابد.

پرویز محمدنژادقاضی محله، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «وطن امروز»، درباره اهمیت انعقاد قرارداد واردات گاز از ترکمنستان به ایران گفت: این قرارداد در گذشته هم بین ایران و ترکمنستان وجود داشته است و تقریباً حجم مبادلات ما به ۳۰ میلیون مترمکعب در روز هم می‌رسید اما به دلیل منازعاتی که بین ایران و ترکمنستان به وجود آمد این ارتباط قطع شد.

وی با بیان اینکه نتیجه واردات گاز از ترکمنستان این است که در ابتدا بخشی از تراز گاز منفی کشور را به این وسیله جبران می‌کنیم، خاطرنشان کرد: علاوه بر این ما در کشورمان گاز را از جنوب به شمال منتقل می‌کنیم و به همین دلیل در زمستان‌ها دچار افت فشار می‌شویم. این انتقال گاز برای ما هزینه زیادی هم دارد در حالی که با انعقاد این قرارداد می‌توانیم گاز شمال کشور را به این وسیله تامین کنیم. راحت‌ترین راه برای تامین گاز شمال کشور واردات گاز از ترکمنستان است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس در ادامه درباره تاثیر انعقاد این قرارداد در تبدیل شدن ایران به هاب انرژی منطقه بیان کرد: تبدیل شدن ایران به هاب انرژی منطقه برای ما خیلی مهم است. در صورتی که با کشورهای دیگر ارتباط مناسب برقرار کنیم، می‌توانیم به هاب انرژی منطقه تبدیل شویم.

محمدنژاد خاطرنشان کرد: هاب انرژی منطقه می‌تواند به محل تقسیم گاز ترکمنستان و روسیه تبدیل شود و وقتی ایران به هاب انرژی منطقه تبدیل شود، از محل ترانزیت این گاز درآمد فوق‌العاده بالایی نصیب کشورمان می‌شود. با توجه به اینکه ظرفیت لازم برای انتقال این گاز را داریم و می‌توانیم این گاز را به ترکیه و سپس به اروپا منتقل کنیم، می‌توانیم به هاب منطقه تبدیل شویم و همیشه هم به دنبال این بودیم که این اتفاق بیفتد. عضو کمیسیون انرژی مجلس ادامه داد: واردات گاز از ترکمنستان به ایران

با بالاترین سرعت، بدون قطعی دانلود کنید

حجم نامحدود و پرسرعت با انتخاب اینترنت باکیفیت